Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Neguriță Veaceslav)

Dosarul nr. 3a-1271/25 (2-22187561-02-3a-10042025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

10 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela

Grefier Zabulica Ionela

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Guțu Grigore asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani) din 19 noiembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Guțu Grigore împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

C o n s t a t ă:

Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei:

La data de 22.12.2022, Guțu Grigore s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând:

- anularea Deciziei nr. 5940/22 din 26.09.2022 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Ciocana și a Deciziei nr. 2061/22 din 22.11.2022 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM,
- obligarea autorității publice la recalcularea pensiei pentru limită de vârstă în privința lui Guțu Grigore

În motivarea acțiunii, Guțu Grigore a indicat că, la 30.08.2022 s-a adresat cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale, sectorul Ciocana, mun. Chișinău, prin care a solicitat informația detaliată privind modul de calculare a pensiei pentru limită de vârstă.

Prin răspunsul nr. 5940 din 26.09.22, parvenit în adresa reclamantului prin intermediul Poștei Moldovei, Casa Teritorială de Asigurări Sociale, sectorul Ciocana, mun. Chișinău, a comunicat că, pensia pentru limită de vârstă a fost

stabilită în conformitate cu prevederile legislației de pensionare în vigoare și temei legitim de a fi revăzut cuantumul ei nu este.

Considerând că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Ciocana, mun. Chișinău este ilegală și neîntemeiată, la 11.10.2022 reclamantul, a înaintat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, o cerere prealabilă, solicitând anularea Deciziei nr. 5940/22 din 26.09.2022 emisă de CTAS Sect. Ciocana, mun. Chișinău și reexaminarea pensiei pentru limită de vârstă pentru perioada 23.10.1998 - 07.06.2013, perioadă în care reclamantul a activat în calitate de *****, prin Decizia Camerei înregistrării de Stat, privind înregistrarea persoanelor juridice în rezultatul reorganizării prin transformare, devenind SRL. „*****”

Potrivit Deciziei nr. 2061/22 din 22.11.2022 emisă de CNAS, a fost respinsă cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente: începând cu 29.04.2022, reclamantul beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, calculată din venitul mediu lunar asigurat valorizat de 6 604.21 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 38.6 ani, cuantumul căreia a constituit - 3 441.45 lei lunar. Totodată, autoritatea publică a mai indicat că, potrivit prevederilor art. 53 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, cuantumul pensiei pentru limită de vârstă se determină în corespundere cu art. 16 din prezenta normă, din venitul mediul lunar asigurat valorizat, realizat după 1 ianuarie 1999, luându-se în considerare stagiul de cotizare total. Pentru perioada 01.01.1999 stagiul de cotizare se confirmă prin carnetul de muncă. In urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 01.01.1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate din Registrul de stat al evidenței individuale, gestionat în conformitate cu Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale. La achitarea taxei fixe stabilite prin Legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat, fondatorii de întreprinderi individuale își asigură dreptul la pensie minimă pentru limită de vârstă, deoarece categoria respectivă nu confirmă venit asigurat. În cazul achitării contribuțiilor de asigurări sociale în taxă fixă, venitul anual asigurat se determină prin împărțirea contribuției anuale (taxei) la cota de contribuție totală (29%). De asemenea indică CNAS că, venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade și numărul total de luni de cotizare. Valoarea asigurat reprezintă indexare a venitului mediul lunar asigurat realizat începând cu 01.01.1999, reieșind din coeficientul de creștere a salariului mediu pe economie până la anul precedent anului de stabilire a pensiei.

Menționează reclamantul că, CNAS în urma verificării suplimentare a suplinit contul personal de asigurări sociale de stat cu informația prezentată de către SRL "‘*****”, pentru anul 2003, iar pentru anul 1999 au fost corectate categoria 127

fondator de întreprindere individuală, și categoria 134 - persoană care obține venit încheierea contractelor de arendă, fiind modificate sumele contribuțiilor. Astfel, cuantumul pensiei de care beneficiază reclamantul fiind reexaminată în dependență de venitul mediul lunar asigurat valorizat de 6 340.09 luând în considerare stagiul de cotizare de 39.3 ani, cuantumul căreia constituie - 3 363.73 lei lunar.

În drept reclamantul își întemeiază pretențiile făcând referire la normele din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii și Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017.

Suplimentar indică că, potrivit copiei carnetului de muncă, reclamantul a activat în calitate de director comercial și fondator a Î.I. "*****" în perioada anilor 23.10.1998 -07.06.2013.

Conform prevederilor art. 14 din Legea nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenorial și întreprinderi, întreprinderile individuale nu sunt persoane juridice și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoane fizice întreprinzători individuali.

Potrivit art. 7 a Legii, menționate, întreprinderea în conformitate cu legislația în vigoare, este obligată: să păstreze mijloacele bănești în bănci și/sau societăți de plată și să se achite cu bugetul public național, angajații, creditorii, precum și să onoreze celelalte obligații de plată prin sistemul financiar-bancar și/sau sistemele de plăți, în modul stabilit de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei; să efectueze asigurarea socială și alte tipuri de asigurare obligatorie a lucrătorilor angajați.

Astfel relevă că, potrivit informației cu caracter personal privind obligațiile fiscal și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția deservire fiscal Rîșcani din cadrul Direcției generale administrare fiscală mun. Chișinău, prezintă date privind achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de către entitatea ÎL "*****", pentru perioada anilor 1997-2013.

Relevă că, sistemul public de asigurări sociale se organizează și funcționează având ca principiu de bază, principiul contributivității, conform căruia drepturile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public, drepturile privind stabilirea prestațiilor sociale se cuvin în temeiul achitării contribuțiilor de asigurări sociale la bugetul de stat.

Susține că, potrivit Deciziei nr. *****, privind stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, se atestă că, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Ciocana, mun. Chișinău, nu a inclus în calcul stagiul total de cotizare, pentru care petiționarul a plătit contribuții de asigurări sociale de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat,

în conformitate cu Legea privind sistemul public de pensii, pentru perioada sus indicată.

Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului:

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 19 noiembrie 2024, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Guțu Grigore împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Verificarea admisibilității apelului:

În dezacord cu soluția hotărârii instanței de fond, la 03 decembrie 2024, Guțu Grigore, a contestat-o cu apel.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

La caz, din materialele cauzei rezultă că, hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 19 noiembrie 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 03 decembrie 2024. Prin urmare, Completul judiciar constată că, apelul a fost depus în interiorul termenului prevăzut de legislator.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărârea motivată a fost notificată apelantului la data de 10 martie 2025, prin intermediul poștei electronice (f.d.100), iar motivarea apelului a fost depusă la 26 martie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel:

În susținerea apelului, apelantul Guțu Grigore a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în acțiunea depusă, menționând că, prima instanță eronat a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate în cererea de chemare în judecată, consideră hotărârea instanței de fond neîntemeiată și pasibilă casării.

Argumentele participanţilor invocate în cadrul judecării apelului:

În ședința de judecată, reprezentantul apelantului Guțu Grigore, avocatul Negru Cristina a susținut integral argumentele invocate în cererea de apel, solicitând admiterea acestuia, în baza motivelor de fapt și de drept invocate, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Apelantul Guțu Grigore, reprezentantul intimatei Casa Națională de Asigurări Sociale, în şedinţa instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deşi a fost înştiinţat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestora.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că, apelul declarat de Guțu Grigore este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani) din 19 noiembrie 2024, reieșind din următoarele considerente.

<u>Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speței:</u>

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată

multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligaţia instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de la dosar, denotă următoarea stare de fapt:

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei și a dosarului administrativ atestă că, 10.05.2022, Guțu Grigore a depus cerere de stabilire a pensiei pentru limită de vârstă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Ciocana (f.d. 3 din dosar administrativ).

Prin Decizia nr. 95/2022/35437 din 27.07.2022, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Ciocana, a stabilit pensia reclamantului Guțu Grigore, începând cu 29.04.2022, cuantumul căreia a constituit 3 441.45 lei lunar (f.d.1 din dosar administrativ).

La 30.08.2022 Guțu Grigore a solicitat CTAS Ciocana să i se prezinte informația detaliată privind calcularea pensiei, precum și recalcularea acesteia (f.d.12).

Prin decizia din 26.09.2022 nr. 5940/2022 emisă de CTAS Ciocana, Guțu Grigore a fost informat despre faptul că, pensia a fost stabilită în conformitate cu prevederile legislației de pensionare în vigoare și temei legitim de a fi revăzut cuantumul pensiei nu este (f.d. 14-14 verso).

Nefiind de acord cu decizia din 26.09.2022, reclamantul a contestat-o cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, invocând că, organul abilitat în stabilirea și calcularea pensiei nu a inclus în stagiul de cotizare perioada de

activitate, 23.10.1998-07.06.2013, în care a activat în calitate de director comercial al ÎI „*****” (f.d. 45 din dosar administrativ).

Prin Decizia nr.2061/22 din 22.11.2022, CNAS a respins cererea prealabilă înaintată de Guțu Grigore, motivând că perioada invocată de reclamant (23.10.1998-07.06.2013) a fost inclusă în stagiul de cotizare care a participat la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă (f.d. 15 15 verso).

Manifestînd dezacordul cu Decizia nr.2061/22 din 22.11.2022, la 22 decembrie 2022, Guțu Grigore a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Reieșind din cerințele formulate în cererea de chemare în judecată, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ în obligare a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel remarcă că, actele administrative contestate – decizia din 26.09.2022 nr. 5940/2022 emisă de CTAS Ciocana și răspunsul CNAS nr.2061/22 din 22.11.2022 prin care s-a respins cererea prealabilă– sunt acte administrative individuale defavorabile pentru reclamant, acesta fiind destinatarul deciziilor contestate.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, se atestă că Guțu Grigore a respectat procedura prealabilă.

Prin răspunsul nr.2061/22 din 22.11.2022, CNAS a respins cererea prealabilă (f.d. 15).

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea în obligare înaintată de Guțu Grigore, la 21.12.2022 (prin intermediul oficiului poștal f.d.38), a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Referitor la fondul acţiunii.</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 noiembrie 2024, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Guțu Grigore împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că soluția fondului

este una întemeiată, urmând a fi menținută, din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative):

Legea privind sistemul public de pensii, nr. 156-XIV din 14.10.1998:

Articolul 1. Obiectul şi scopul legii

(1) Prezenta lege stabileşte cadrul legal al funcţionării sistemului public de pensii, precum şi interacţiunea acestuia cu sistemul public de asigurări sociale şi cu alte mecanisme statale de protecţie socială a populaţiei.

(2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unui sistem de pensii echitabil şi sustenabil, care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii.

Articolul 2. Dreptul la pensie

(1) Dreptul la pensie îl are persoana care îndeplineşte condiţiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Dreptul la pensie este imprescriptibil.

Articolul 5. Stagiul de cotizare

(1) În sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive.

(2) Perioadele necontributive ale asiguratului asimilate stagiului de cotizare sînt:

a) perioada de îndeplinire a serviciului militar în termen sau cu termen redus;

a[1]) perioada de îndeplinire a serviciului militar prin contract sau a altui serviciu asimilat acestuia, dacă nu este posibilă stabilirea pensiei în condiţiile Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993.

Articolul 6. Calcularea stagiului de cotizare

(1) Stagiul de cotizare se exprimă în ani.

(2) Stagiul de cotizare se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuţii, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat şi împărţirea sumei obţinute la 12. Rezultatul obţinut se rotunjeşte până la o unitate după virgulă. În cazul în care suma anuală a contribuţiilor achitate este mai mică decât suma anuală a contribuţiilor calculate din salariul minim lunar pe ţară stabilit de legislaţie, stagiul de cotizare se calculează proporţional sumei achitate.

(3) Pentru persoanele angajate în sectorul agrar în baza contractului individual de muncă, perioada de activitate cu caracter sezonier se include în stagiul de cotizare, considerîndu-se un an de cotizare, cu condiţia ca suma anuală a contribuţiilor să nu fie mai mică decît suma anuală a contribuţiilor calculate din salariul minim pe ţară stabilit de legislaţie. În cazul în care suma anuală a contribuţiilor achitate este mai mică decît suma anuală a contribuţiilor calculate din

salariul minim pe ţară stabilit de legislaţie, stagiul de cotizare se calculează proporţional sumei achitate.

Articolul 8. Venitul mediu lunar asigurat

(1) Baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei.

(1^1) Valorizarea reprezintă indexarea venitului mediu lunar asigurat realizat începînd cu 1 ianuarie 1999, reieşind din coeficientul de creştere a salariului mediu pe economie din perioadele contributive pînă la anul precedent anului de stabilire a pensiei. Coeficienţii de valorizare pentru fiecare an se aprobă de Guvern în fiecare an la 1 aprilie.

(2) Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuţiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuţii stabilite prin lege pentru aceste perioade şi numărul total de luni de cotizare. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr.1, parte integrantă a prezentei legi.

Articolul 9. Categoriile de pensii

În sistemul public, se acordă următoarele categorii de pensii:

a) pensie pentru limită de vîrstă;

b) pensie de dizabilitate;

c) pensie de urmaş;

d) pensie specială;

e) pensie anticipată pentru carieră lungă.

Articolul 15. Condiţiile de stabilire a pensiei pentru limită de vîrstă

(1) Pensia pentru limită de vîrstă poate fi stabilită la împlinirea vîrstelor standard de pensionare prevăzute la art.41, cu condiţia realizării stagiului minim de cotizare de 15 ani.

(2) Asiguratul care, la împlinirea vîrstei standard de pensionare, nu are stagiul minim de cotizare prevăzut la alin.(1) are dreptul la alocaţie în condiţiile Legii nr.499 din 14 iulie 1999 privind alocaţiile sociale de stat pentru unele categorii de cetăţeni.

(3) În cazul în care, la împlinirea vîrstei standard de pensionare, asiguratul nu îşi exercită dreptul la pensie, la stabilirea pensiei se va lua în considerare stagiul de cotizare realizat la data solicitării.

Articolul 53. Calcularea pensiei pentru limită de vîrstă

(1) Pensia pentru limită de vîrstă se determină prin cumularea stagiului de cotizare realizat pentru perioada de pînă la 1 ianuarie 1999 şi începînd cu 1 ianuarie 1999.

(2) Pensia pentru limită de vîrstă se calculează, conform prevederilor art.16, din venitul mediu lunar asigurat valorizat, realizat după 1 ianuarie 1999, luîndu-se în considerare stagiul de cotizare total."

(2[1]) În cazul în care, începînd cu 1 ianuarie 1999, asiguratul nu a realizat un stagiu de cotizare sau stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de 5 ani, pensia acestuia i se calculează conform formulei redate în anexa nr.4.

(3) În cazul în care cuantumul pensiei calculate în condiţiile alin.(2[1]) este mai mic decît cuantumul pensiei minime prevăzut la art.12, pensia minimă se determină în condiţiile art.16 alin.(2)–(3).

Potrivit pct. 69 al Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor şi modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165 din 21.03.2017, stagiul de cotizare realizat pînă la introducerea evidenţei individuale de asigurări sociale (pînă la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit. În urma introducerii evidenţei individuale de asigurări sociale (după 1 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

Conform Potrivit pct. 70 din Regulamentul sus indicat, actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, conform pct. 69 alineatul întâi, este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte şi imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverinţele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare şi alte documente ce conţin informaţii referitoare la perioada de muncă.

Raportînd cadrul legal pre citat la circumstanţele faptice ale cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, instanța de fond întemeiat a respins pretenţiile apelantului. Or, materialele cauzei oferă dovezi substanțiale actule administrative contestate au fost emis în acord cu prevederile cadrului normativ aplicabil, astfel încît nu există temeiuri nici pentru anularea acestuia, nici, subsecvent, pentru obligaţia intimatei să recalculeze pensia stabilită apelantului conform solicitărilor acestuia.

La caz, Completul judiciar reține că, începând cu 29.04.2022 (la împlinirea vârstei de 63 de ani) apelantul Guțu Grigore beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, calculată din venitul mediu lunar asigurat valorizat de 6 604.21 lei, luând în considerare stagiul de cotizare de 38.6 ani, cuantumul căreia a constituit - 3 441.45 lei lunar.

Raportînd cadrul legal precitat la circumstanţele faptice ale cauzei, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, reține că, instanța de fond corect a constatat că deciziei CTAS Ciocana nr.

5940/22 din 26.09.2022 și decizia CNAS nr. 2061/22 din 22.11.2022, emise în privinţa apelantului Guțu Grigore, corespund exigenţelor legale.

În speță, reieșind din situația de fapt, se reține că, potrivit copiei carnetului de muncă se constată că reclamantul a fost angajat la 23.10.1998 în cadrul Î.I. „*****” în calitate de director comercial (f.d. 20), până la 07.06.2013 când a fost eliberat din funcție în legătură cu reorganizarea întreprinderii (f.d. 20 verso).

Potrivit Deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 07.06.2013 privind înregistrarea persoanei juridice în rezultatul reorganizării prin transformare, „*****” SRL fiind succesor de drept și obligațiuni Î.I. „*****” (f.d. 37).

În continuare, instanța de apel notează că, conform extrasului din contul reclamantului se confirmă că perioada 23.10.1998- 31.12.1998 a fost inclusă în stagiul general (f.d. 34), iar ulterior stagiul din 01.01.1999 până în 2013 a fost inclus din cadrul întreprinderii „*****” SRL, ca succesor de drepturi și obligațiuni a Î.I. „*****” (f.d. 22, 26-32).

Prin urmare, deși reclamantul/apelant exprimând dezacordul cu activitatea autorității a invocat că, în calculul pensiei sale nu a fost inclusă perioada în care ultimul a activat în cadrul Î.I. „*****” și a achitat contribuții și anume perioada 23.10.1998-07.06.2013, circumstanțele enumerate supra atestă cu certitudine că este eronată concluzia apelantului precum că dacă în contul său personal la perioada 23.10.1998-31.12.1998 nu este indicată Î.I. „*****” perioada în cauză nu ar fi fost inclusă în stagiul său de cotizare.

Din aceste considerente argumentele expuse de către Guțu Grigore în acțiunea înaintată şi apelul declarat sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute ca temei de anulare a unor acte administrative legale în fond.

Instanța de apel subliniază în acest context că pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul/apelantul exercitînd dreptul său la acțiune, urmează nu doar să-și expună dezacordul cu privire la activitatea administrativă, ci să-și fundamenteze acţiunea pe prevederile legale, condiţie nerealizată în speţă.

În consecinţă, se atestă şi lipsa temeiurilor pentru admiterea pretenţiilor subsecvente ale apelantului privind obligarea intimatei la recalcularea pensiei sale, deoarece determinarea justă a cuantumului pensiei, prin aplicarea corectă a metodei de plată, exclude posibilitatea recalculării acesteia conform solicitărilor apelantului.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către Guțu Grigore în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelant poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Guțu Grigore şi a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 noiembrie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de Guțu Grigore, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 noiembrie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela